

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1/2020
30.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Душана Миливојевића, због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. и члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 912/19 од 27.12.2019. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 254/19 од 21.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као делимично основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 912/19 од 27.12.2019. године, па се УТВРЂУЈЕ да је правноснажном пресудом Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године, повређен закон из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2); члана 439. тачка 2) у вези члана 556. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 60. став 3. Кривичног законика, у корист окривљеног Душана Миливојевића, док се захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у преосталом делу одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године, усвојен је захтев Основног јавног тужиоца у Нишу за изрицање јединствене казне, па су преиначене у погледу одлуке о казни правноснажне пресуде којим је окривљени Душан Миливојевић осуђен и то: правноснажна пресуда Основног суда у Нишу Спк 39/16 од 16.03.2016. године којом је окривљени оглашен кривим због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. и члана 33. КЗ и кривичног дела крађа из члана 203. став 1. у вези члана 60. КЗ и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 26.01.2016. године па надаље; правноснажна пресуда Основног суда у Лозници К 117/17 од 17.10.2017. године, којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од четири месеца; правноснажна пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 369/17 од 16.01.2018. године,

којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци; правноснажна пресуда Основног суда у Рашкој К 114/17 од 12.02.2018. године којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, правноснажна пресуда Основног суда у Ваљевоу К 27/18 од 07.06.2018. године, којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и правноснажна пресуда Основног суда у Пироту К 23/18 од 11.09.2018. године којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од девет месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од шест година и три месеца у коју му се урачунава време проведено у притвору од 26.01.2016. године па надаље као и време проведено на издржавању казне по напред наведеним пресудама.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 254/2019 од 21.03.2019. године, одбијена је као неоснована жалба окривљеног Душана Миливојевића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 912/19 од 27.12.2019. године, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 456. став 2. и члана 556. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 60. став 3. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и донесе одлуку којом ће утврдити да је наведеним правноснажним пресудама повређен закон у корист окривљеног Душана Миливојевића.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, те је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода и предлога изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је делимично основан.

Врховни касациони суд налази да се основано у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаном првостепеном пресудом Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године, повређен закон из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и члана 439. тачка 2) у вези члана 556. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 60. став 3. Кривичног законика, у корист окривљеног Душана Миливојевића.

Из списка предмета произлази да је окривљени Душан Миливојевић, Основном суду у Нишу дана 08.10.2018. године, поднео захтев за спајање казни по цитираним правноснажним пресудама и изрицање јединствене казне наводећи да су „сва дела извршена у стицају, а да на њих нису примењене одредбе члана 30. став 1. тачка 1) КЗ... а на основу одредби ... члана 60. став 3. КЗ...“ из којих навода

произлази да окривљени у захтеву указује и на „јединствену новчану казну као споредну“. Одлучујући о захтеву окривљеног Душана Миливојевића, првостепени суд је у изреци побијане првостепене пресуде навео да је усвајањем захтева Основног јавног тужиоца у Нишу за изрицање јединствене казне преиначио у погледу одлуке о казни наведене правноснажне пресуде и окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од шест година и три месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору и на издржавању казне по наведеним правноснажним пресудама, иако је захтев за спајање казни и изрицање јединствене казне поднео сам окривљени, а не јавни тужилац.

Надаље, одредбом члана 208. КЗ, прописано је да ће се учинилац кривичног дела превара из става 1. тог члана казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном у складу са којом одредбом је окривљени наведеним појединачним правноснажним пресудама оглашен кривим због извршења више кривичних дела превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на појединачне казне затвора и новчане казне у одређеном износу. Међутим, Основни суд у Нишу у изреци побијане првостепене пресуде означава правноснажне пресуде које преиначава у делу одлуке о казни, али притом наводи само казне затвора које узима као утврђене и по том основу окривљеном изриче јединствену казну затвора у трајању од шест година и три месеца, применом одредби члана 60, 62. и 63. КЗ, не наводећи и новчане казне као споредне у односу на које је био у обавези да примени одредбу члана 60. став 3. КЗ.

Поред тога, првостепени суд у изреци пресуде наводи да је окривљени појединачним правноснажним пресудама оглашен кривим за кривично дело „тешка превара“ из члана 208. став 1. КЗ што није законски назив кривичног дела које прописује наведена одредба, а што је у супротности са чланом 424. став 1. тачка 2) ЗКП, којим је прописано да ће суд у пресуди у којој се оптужени оглашава кривим, између осталог, изрећи и „законски назив кривичног дела и које су одредбе закона примењене“.

По налажењу овог суда сви наведени недостаци изреке првостепене пресуде исту чине неразумљивом, чиме је побијаном првостепеном пресудом Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП у корист окривљеног.

Врховни касациони суд налази да првостепени суд у својој пресуди није дао разлоге који се тичу изречених новчаних казни у наведеним појединачним пресудама иако се позива на одредбе члана 60. и 62. КЗ, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног.

Надаље, одредбом члана 60. став 3. КЗ, прописано је да ће „новчану казну као споредну казну суд изрећи ако је утврђена макар и за једно кривично дело у стицају, а ако је утврдио више новчаних казни изрећи ће једну новчану казну у складу са одредбом става 2. тачка 4) тог члана, док је одредбом члана 556. став 1. тачка 1) ЗКП, одређено да ће „суд пресудом којом усваја захтев за изрицање јединствене казне: тачка 1) преиначити раније пресуде у погледу одлуке о казни и изрећи јединствену казну (члан 552. тачка 1).

Како је првостепени суд пропустио да правилном применом наведених одредби окривљеног за више кривичних дела превара из члана 208. став 1. КЗ, за које дело је прописано кумулативно изрицање казне затвора и новчане казне, поред јединствене казне затвора осуди и на једну новчану казну, у складу са одредбом става 2. тачка 4) и члана 60. КЗ, то је побијаном првостепеном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у вези члана 556. став 1. тачка 1) и члана 60. став 3. КЗ у корист окривљеног.

Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су другостепеном пресудом учињене исте повреде закона као и првостепеном пресудом у корист окривљеног Душана Миливојевића.

Наиме, Апелациони суд у Нишу је одлучујући о жалби окривљеног изјављеној против првостепене пресуде по свим законским основима донео пресуду Кж1 254/2019 од 21.03.2019. године којом је жалбу окривљеног одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио налазећи да се жалбом само начелно и без образложења указује да је првостепени суд повредио одредбе члана 60. и члана 552. став 1. ЗКП, те да је стога првостепени суд правилном применом члана 552. тачка 1) ЗКП, по захтеву окривљеног за изрицање јединствене казне, а потом и одредби члана 60. и 62. КЗ, окривљеном одмерио јединствену казну за дела у стицају.

Из изнетог произлази да стоји чињеница да другостепени суд испитујући првостепену пресуду по жалби окривљеног није дао разлоге у погледу навода жалбе да се „у побијаној пресуди нигде не спомиње јединствена споредна новчана казна иако је то захтевом прецизирано у складу са одредбом члана 60. став 3. у вези члана 62. КЗ“, у ком делу је окривљени изјавио жалбу на своју штету.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је начело забране преиначења на штету оптуженог према коме се пресуда, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, док је одредбом члана 451. став 1. ЗКП, прописано да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби.

По оцени овога суда, другостепени суд је требало да у образложењу пресуде наведе разлоге, позивајући се на одредбу члана 453. ЗКП, да би усвајањем жалбе окривљеног у наведеном делу било повређено начело забране преиначења кривичне санкције на штету окривљеног и да у таквој ситуацији није био овлашћен да преиначи првостепену пресуду на штету окривљеног у погледу кривичне санкције по жалби изјављеној само у његову корист.

Поред тога, Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је другостепени суд требало да жалбу окривљеног коју је изјавио на своју штету одбаци као недозвољену, применом члана 456. став 2. ЗКП, имајући у виду да је окривљени жалбу изјавио и по другим законским основима (због битних повреда одредаба

кривичног поступка и повреде кривичног закона), а не само због одлуке о кривичној санкцији.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је другостепени суд у корист окривљеног учинио исте повреде закона као и првостепени суд као и повреду закона из члана 439. тачка 2) у вези члана 456. став 2. ЗКП.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је делимично усвојио као основан захтев Републичког јавног тужиоца, те је, како је захтев поднет на штету окривљеног, на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП, утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Основног суда у Нишу Кв 1198/18 од 10.12.2018. године повређен закон из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и члана 439. тачка 2) у вези члана 556. став 1. тачка 1) ЗКП, и члана 60. став 3. КЗ, у корист окривљеног Душана Миливојевића, при томе не дирајући у правноснажност наведене пресуде, док је захтев Републичког јавног тужиоца у преосталом делу који се односи на пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 254/19 од 21.03.2019. године, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одбио као неоснован.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић